

Vår saksbehandler

Oberstløytt Kenneth Øvland, keovland@mil.no
+4769 23 80 04, 0520 8004
LF/LST/Ledelse/Lederstøtte

Vår dato

2017-02-06

Vår referanse

2016/045434-012/FORSVARET/ 436

Tidligere dato

2016-12-20

Tidligere referanse

2016/45434-003

Til

Forsvarsdepartementet
ved FD V 3
Postboks 8126 Dep
0032 OSLO

Kopi til

Forsvarets fellestjenester
FST/O-AVD
L/NAOC

Felles høring i Forsvaret av forslag til lov om opptak og bruk av informasjon om skjermingsverdige objekter - militære anlegg og områder

1 Bakgrunn

Luftforsvaret har mottatt høringsbrev hva angår ovennevnte. Det følger av høringsbrevet at forslaget i all hovedsak innebærer en videreføring av allerede gjeldende forbud i midlertidig lov om beskyttelse av og kontroll med geografisk informasjon av hensyn til rikets sikkerhet (midlertidig lov om beskyttelse av geografisk informasjon), slik forbudene blir praktisert.

For å gi det sivile samfunnet en bedre tilgang til informasjon, fremgår det av høringsbrevet at departementet ønsker å begrense forbudenes rekkevidde.

Luftforsvaret vil i det følgende kommentere de forhold som angår opptak og bruk av informasjon om skjermingsverdige objekter, militære anlegg og områder. Forhold hva angår bunnforhold vil av naturlige årsaker ikke kommenteres.

Grunnet frist for oversending av kommentarer sendes tilsvaret direkte til Forsvarsdepartementet med Forsvarsstaben som kopi adressat.

2 Drøfting

Slik Luftforsvaret forstår forslag til lov om opptak og bruk av informasjon om skjermingsverdige objekter, militære anlegg og områder og bunnforhold, vil denne innebære en betydelig oppmykning av forbudenes rekkevidde, slik disse praktiseres i dag. Luftforsvaret er sterkt uenig i en slik utvikling, da det av nasjonale sikkerhetsmessige årsaker er av stor betydning å opprettholde den kontrollen som utøves over beskyttelsesverdig informasjon.

I dag praktiseres forbudene gjennom midlertidig lov om beskyttelse av geografisk informasjon som generelle forbud, med bøter eller fengselsstraff for dem som opptar, mangfoldiggjør eller offentliggjør kart, skisser eller fotografier eller beskrivelser av militære anlegg eller områder.

Gjennom forslag til ny lov fremkommer det gjennom § 3, første ledd, at det kun foreligger forbud mot å gjøre opptak av eller på annen måte bruke informasjon som gjelder skjermingsverdige objekter eller militære anlegg og områder, dersom det kan *skade rikets selvstendighet, sikkerhet og andre vitale nasjonale sikkerhetsinteresser om informasjonen blir kjent for uvedkommende* (vår utheving). Det følger

Postadresse

Postboks 800 Postmottak
2617 Lillehammer
Norge

Besøksadresse

Flyplassveien 300
1590 RYGGE FLYSTASJON
Norge

Sivil telefon/telefaks

/

Militær telefon/telefaks

99/0500 3699

Epost/ Internett

postmottak@mil.no
www.forsvaret.no

Vedlegg

Organisasjonsnummer

NO 986 105 174 MVA

videre gjennom § 3, tredje ledd, at departementet gjennom forskrift skal tilkjenne hvilke objekter og militære anlegg og områder som rammes av forbudet i første ledd.

Luftforsvaret finner det bekymringsfullt at man nå beveger seg bort fra et generelt forbud, hvor det kan søkes om dispensasjon, til et lovforslag som sier at Forsvaret skal verdi vurdere i forkant ift hva som er skadelig. Gjennom dette, fastsette og angi konkret hvilke anlegg og områder som skal omfattes av forbudet. Resultatet av en slik lovendring vil være en verdifastsetting av våre militære anlegg og områder, og en ren offentliggjøring/mangfoldiggjøring av hvilke områder/anlegg som har høyest verdi for statsikkerheten. En slik sammenfatning av skjermingsverdige objekter gjennom forskrift vil etter Luftforsvarets syn kunne være brudd på forskrift om objektsikkerhet § 2-4, tredje ledd.

En annen utfordring forslag til ny lov vil medføre er rundt begrepet militært område. Et militært område er et område som Forsvaret har rådighet over og/eller er erklært som militært område. Militært område omfatter også militære fartøy eller transportmidler, herunder også sivilt eid fartøy eller transportmiddel når slikt i sin helhet disponeres av Forsvaret til militært organisert transport/bruk. Under feltforhold regnes de steder hvor det etableres bivuakk, stillinger, kommandoplasser og tilsvarende som militært område. Dette vil ofte være områder av midlertidig art, men likeså viktig at aktiviteten i disse skjermes for å ivareta nasjonale sikkerhetsinteresser. En klar trend, muliggjort gjennom den teknologiske utvikling, er at Forsvaret i økende grad opplever at egen operative aktivitet i felt og under øvelser følges/overvåkes av ukjente UAV/droner. Luftforsvaret har vanskelig for å se hvordan departementet gjennom forskrift om hvilke objekter og militære anlegg og områder som rammes av forbudet i første ledd skal ivaretas i disse tilfellene. Et generelt forbud mot opptak av militære anlegg eller områder, som gjennom dagens lov, vil ivareta denne utfordringen.

Det vises også gjennom høringsbrev til «Forsvarets nye sikkerhetsvurdering». Denne vurderingen er ukjent for Luftforsvaret. Dersom denne angir som beskrevet en betydelig oppmykning, er dette overraskende sett i lys av endret trusselbilde og fokuset i Forsvarssektoren på en revitalisering av beredskap og dimensjonen krise/krig.

3 Konklusjon

Av nasjonale sikkerhetsmessige årsaker, er det av stor betydning å opprettholde den kontrollen som utøves over beskyttelsesverdig informasjon. Hensynet til beskyttelse av særlig militære anlegg og områder tilsier derfor at gjeldende forbud i midlertidig lov om beskyttelse av og kontroll med geografisk informasjon av hensyn til rikets sikkerhet videreføres gjennom forslag til lov om opptak og bruk av informasjon om skjermingsverdige objekter, militære anlegg og områder og bunnforhold.

En beskyttelse av militære anlegg og områder vil dessuten samtidig beskytte militære aktiviteter og militært utstyr i bruk.

Tonje Skinnarland
Generalmajor
Sjef i Luftforsvaret

Dokumentet er elektronisk godkjent, og har derfor ikke håndskreven signatur.
